

بررسی دما، pH و هدایت الکتریکی نرمال سالین در مواجهه با میدان شعوری (ط) ۲

* نویسنده مسئول: فیروز پایروند
ایمیل: fpayervand@yahoo.com

محمدعلی طاهری^۱، فیروز پایروند^{۲*}، فرزاد احمدخانلو^۳، سارا ترابی^۴، فرید سمسارها^۵

DOI: <http://doi.org/10.61450/joci.FA.v3i13.172>

- ۱- بخش تحقیق و توسعه‌ی ساینس‌فکت، مرکز تحقیقات کازموایم، انتاریو، کانادا
- ۲- مشاور تحقیق و توسعه، تهران، ایران
- ۳- گروه مهندسی مکانیک و هوافضا، دانشگاه کالیفرنیا ایرواین، ایرواین، کالیفرنیا، ایالات متحده‌ی آمریکا
- ۴- دپارتمان زیست‌شناسی گیاهی، دانشکده‌ی زیست‌شناسی، پردیس علوم، دانشگاه تهران، تهران، ایران
- ۵- مرکز تحقیقات بیوشیمی و بیوفیزیک، دانشگاه تهران، تهران، ایران

چکیده

یکی از محلول‌های شناخته‌شده‌ی جهانی از آب که خاصیت درمانی دارد، به‌راحتی در سطح جهان با استاندارد دارویی در دسترس است و همچنین، فراوان‌ترین شکل آب در کره‌ی زمین، نرمال سالین است. در این پژوهش اثرگذاری میدان شعوری ۲، به‌عنوان میدان مورد استفاده با مأموریت تأثیرگذاری مشخص بر خواص نرمال سالین (برای مثال کاهش هدایت‌پذیری الکتریکی)، پیش از اعمال میدان شعوری (زمان صفر) و پس از آن در ساعت‌های ۴، ۸، ۲۴ و ۴۸ مورد مطالعه قرار گرفته است. نتایج نشان داد تغییرات دما در نمونه‌های تحت تأثیر میدان شعوری و کنترل تقریباً مشابه بود. pH در ساعت ۴۸ در نمونه‌ی تحت تأثیر میدان، کاهش غیرمعنادار نشان داد. همچنین، هدایت الکتریکی نسبت به کنترل روندی کاهشی با شیب تغییرات ۳۳٪ داشت ولی از نظر آماری معنادار نبود. اکسیژن محلول تحت تأثیر میدان شعوری نسبت به کنترل تغییر معناداری نداشت اما شیب تغییرات در کنترل حدود ۴۱٪ بیش از نمونه‌ی تیمار بود. محتوای یون کلر در ساعت‌های ۸، ۲۴ و ۴۸ نسبت به کنترل کاهش قابل توجهی داشت ($p\text{-value} < 0.05$). این مطالعه شواهدی از اثرگذاری میدان شعوری ۲ بر خواص فیزیکی‌شیمیایی نرمال سالین فراهم کرده است. برای شناخت بهتر سازوکار اثرات این میدان غیرفیزیکی، مطالعات بیش‌تری نیاز است.

کلیدواژه‌ها: نرمال سالین، آب خالص، خواص فیزیکی، میدان‌های شعوری طاهری

اعمال میدان‌های شعوری بر اساس شیوه‌نامه‌ی تنظیم شده در مرکز تحقیقاتی کازمواینتل^۱ انجام شده است. جزئیات بیشتر در بخش ملاحظات مشترک این شماره ارائه شده است. در تمام آزمایش‌ها، دمای آزمایشگاه ۲۲٫۷ درجه‌ی سانتی‌گراد و رطوبت ۲۱٪ بوده است. همچنین، در تمام سنجش‌ها از شیک کردن (تکان دادن) نمونه و کنترل پیش از آزمون خودداری شد و نمونه‌گیری از لایه‌های میانی ظروف صورت گرفت. در این پژوهش، سه کنترل و سه نمونه (تحت تاثیر میدان شعوری ۲) داریم. مقادیر مربوط به خواص ذکر شده طی پنج سنجش در بازه‌های زمانی زیر، طی ۴۸ ساعت در شرایط ثابت و یکسان، ثبت شد؛ **زمان صفر:** پیش از شروع تیمار. **زمان یک:** ۴ ساعت پس از تیمار. **زمان دو:** ۸ ساعت پس از تیمار. **زمان سه:** ۲۴ ساعت پس از تیمار. **زمان چهار:** ۴۸ ساعت پس از تیمار.

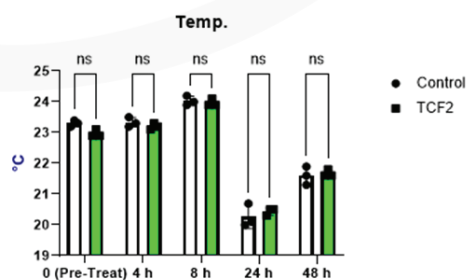
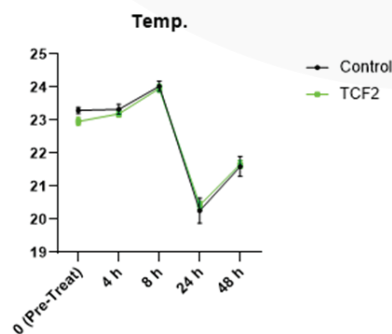
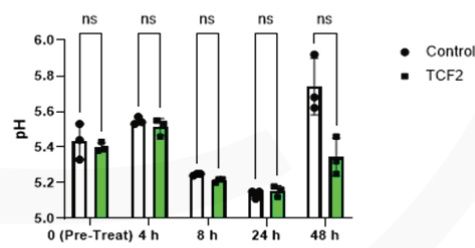
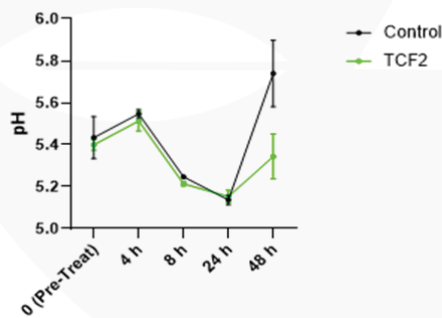
اندازه‌گیری pH و دمای نرمالین سالیین (۰/۹٪) بر اساس روش استاندارد سنجش آب و پساب شماره‌ی 4500-H*B صورت گرفته است. اندازه‌گیری هدایت الکتریکی بر اساس روش استاندارد سنجش آب و پساب شماره‌ی 2510B بوده است. همچنین، ارزیابی میزان اکسیژن محلول بر اساس روش استاندارد سنجش آب و پساب شماره‌ی 4500-OG بوده و یون کلر بر اساس روش استاندارد سنجش آب و پساب شماره‌ی 4500-Cl-B اندازه‌گیری شده است.

نتایج و بحث

تغییرات خواص فیزیکی نرمال سالیین (آب در حالت ناخالص) در شکل‌های ۱ و ۲ آمده است.

در ادامه‌ی مطالعات پیشین بر تاثیرگذاری میدان‌های شعوری بر خواص آب خالص، در این پژوهش سراغ محلولی شناخته‌شده، استاندارد، در دسترس در تمام دنیا و ارزشمند از نظر زیستی، با نام نرمال سالیین رفته‌ایم و خواص فیزیکی محلول آب را مورد مطالعه قرار داده‌ایم. مایع درمانی جزء حیاتی مدیریت بالینی بیماران است که به‌صورت درمان کلوییدی و کریستالوئیدی است [۱]. متداول‌ترین کریستالوئید مورد استفاده در سراسر جهان، نرمال سالیین است که در مدیریت و درمان کم‌آبی بدن (مانند شوک)، آلکالوز متابولیک و از دست دادن مایعات، و کاهش خفیف سدیم استفاده می‌شود [۲]. مقدار ۰/۹٪، غلظت ایزوتونیک کلریدسدیم برای جای‌گزینی تزریقی در کاهش الکترولیت‌های بدن، بهترین گزینه است. بر اساس استاندارد USP در هر ۱۰۰ میلی‌لیتر از محلول ۰/۹٪ کلریدسدیم، ۱۵/۴ میلی‌اکی‌والان یون سدیم و ۱۵۰/۴ میلی‌اکی‌والان یون کلرید وجود دارد. علاوه بر این، اسمولاریته‌ی آن 308 mOsmol/liter و محدوده‌ی pH آن بین ۴/۵ تا ۷ است [۳].

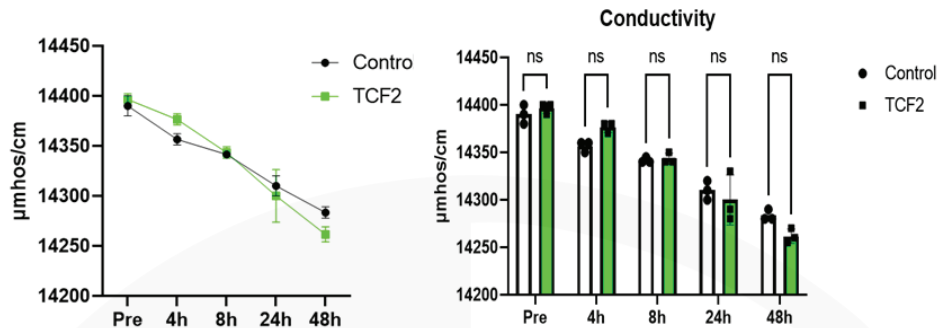
بر اساس نظریه‌ی طاهری، میدان‌های شعوری (ط) متنوعی با عملکردهای گوناگون وجود دارند که زیرمجموعه‌ی شبکه‌ی شعور کیهانی هستند. اثرات این میدان‌ها از طریق ذهن اعلام کننده که فرادمانگر نامیده می‌شود، آغاز می‌شود [۴]. پیش از این، خواص آب خالص در مجاورت میدان‌های شعوری بررسی شده است [۵]. پژوهش فعلی با هدف بررسی تاثیرگذاری میدان شعوری ۲ (یکی از انواع میدان‌های شعوری) بر آب در مجاورت حل‌شونده‌های دیگر و سنجش میزان و راستای تغییرات ناشی از آن در مقایسه با آب خالص انجام شده است.

شکل ۱- تغییرات pH و دما در نمونه و کنترل نرمال سالیین این مطالعه در زمان‌های مختلف این پژوهش

خالص نوسان دارد؛ طوری که pH تا ساعت چهار افزایش می‌یابد. پس از آن تا ساعت ۲۴ کاهش و دوباره در ساعت ۴۸ افزایش را نشان می‌دهد. در این ساعت، بیش‌تر بودن pH کنترل از نمونه، تغییری است که از نظر آماری معنادار نیست.

روند تغییرات دما در آب ناخالص کنترل و نمونه، مشابه با دمای کنترل و نمونه‌ی آب خالص است که در مطالعه‌ی قبلی همین شماره ارائه شده است. از سوی دیگر، روند تغییرات pH نمونه و کنترل آب ناخالص بر خلاف ترند یکسان و همواره افزایشی نمونه‌ی آب

شکل ۲- تغییرات میزان هدایت‌پذیری الکتریکی کنترل و نمونه‌ی نرمال سالین در این پژوهش. NS: غیرمعنادار

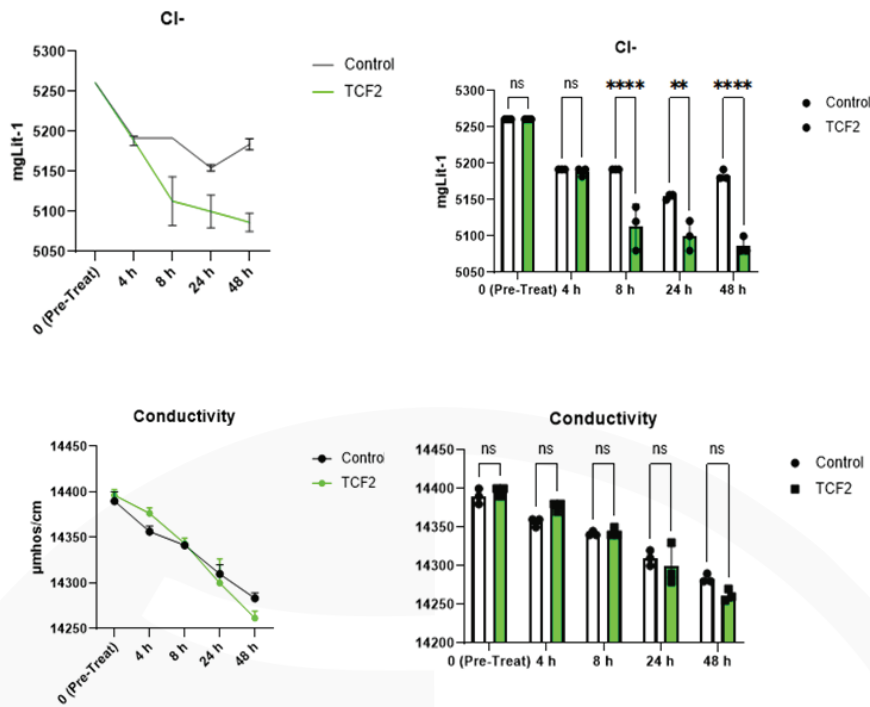
هدایت الکتریکی نمونه (بیش از کنترل)، حاکی از کاهش آنروپی در نمونه‌ی آب ناخالص در مقایسه با کنترل، تحت تاثیر میدان شعوری ۲ است. تغییرات مشاهده‌شده در نمونه در مقایسه با کنترل، جز با تامین انرژی لازم در شرایط سیستم مطالعه مقذور نخواهد بود و این حاکی از تامین آن به واسطه‌ی میدان شعوری است. جدول ۱ جزئیات بیش‌تری از روند تغییرات خواص فیزیکوشیمیایی نمونه‌های تحت تاثیر میدان شعوری را در مقایسه با کنترل نشان می‌دهد.

همان‌طور که در شکل ۲ مشاهده می‌شود، هدایت‌پذیری الکتریکی در کنترل و نمونه با روندی کاهشی اما با شیب تغییرات بیش‌تر در نمونه و بر اساس ماموریت یا هدف میدان شعوری اعمال شده است. افزایش pH بر اساس نمودار شکل ۱ در کنترل و نمونه و در ساعات ابتدایی و انتهای پژوهش، می‌تواند ناشی از کاهش احتمالی میزان دی‌اکسیدکربن محلول در آب باشد که با روند کلی کاهش هدایت‌پذیری الکتریکی کنترل و نمونه هم‌سو است. با توجه به اینکه فرایند انحلال حل شونده در آب خالص، افزایش‌دهنده آنروپی است، کاهش میزان یون محلول و همچنین کاهش

جدول ۱. تغییرات دما، pH، هدایت الکتریکی و اکسیژن محلول در نمونه‌های گروه کنترل و تیمار میدان شعوری ۲ (TCF2) در زمان‌های گوناگون به همراه انحراف معیار (SD).

Temp/°C	1	2	3	C (Mean)	SD	4	5	6	TCF2 (Mean)	SD
Pre	23.4	23.3	23.2	23.30	0.10	23.1	22.9	22.9	22.97	0.12
4h	23.5	23.3	23.2	23.33	0.15	23.1	23.2	23.3	23.20	0.10
8h	24.2	24	23.9	24.03	0.15	23.9	23.9	24.1	23.97	0.12
24h	20.7	20.1	20	20.27	0.38	20.3	20.5	20.5	20.43	0.12
48h	21.9	21.3	21.6	21.60	0.30	21.6	21.6	21.8	21.67	0.12
pH	1	2	3	C (Mean)	SD	4	5	6	TCF2 (Mean)	SD
Pre	5.33	5.53	5.44	5.43	0.10	5.43	5.39	5.38	5.40	0.03
4h	5.53	5.57	5.54	5.55	0.02	5.46	5.53	5.55	5.51	0.05
8h	5.24	5.25	5.25	5.25	0.01	5.22	5.22	5.2	5.21	0.01
24h	5.11	5.15	5.15	5.14	0.02	5.16	5.18	5.12	5.15	0.03
48h	5.62	5.92	5.68	5.74	0.16	5.46	5.32	5.25	5.34	0.11
Conductivity/ µmhoscm-1	1	2	3	C (Mean)	SD	4	5	6	TCF2 (Mean)	SD
Pre	14380	14390	14400	14390	10	14400	14390	14400	14396.67	6
4h	14360	14360	14350	14356.67	6	14380	14370	14380	14376.67	6
8h	14345	14340	14340	14341.67	3	14340	14340	14350	14343.33	6
24h	14310	14300	14320	14310	10	14330	14280	14290	14300	26
48h	14280	14280	14290	14283.33	6	14255	14260	14270	14261.67	8
DO/mglit-1	1	2	3	C (Mean)	SD	4	5	6	TCF2 (Mean)	SD
Pre	7.2	7.21	7.17	7.19	0.02	7.23	7.19	7.18	7.20	0.03
4h	7.2	7.25	7.2	7.22	0.03	7.24	7.24	7.22	7.23	0.01
8h	7.25	7.26	7.24	7.25	0.01	7.28	7.26	7.24	7.26	0.02
24h	7.3	7.33	7.32	7.32	0.02	7.3	7.3	7.26	7.29	0.02
48h	7.35	7.36	7.34	7.35	0.01	7.32	7.33	7.31	7.32	0.01
Cl-	1	2	3	C (Mean)	SD	4	5	6	TCF2 (Mean)	SD
Pre	5261	5261	5261	5261	0	5261	5261	5261	5261	0
4h	5192	5192	5192	5192	0	5182	5192	5192	5189	6
8h	5192	5192	5192	5192	0	5140	5120	5080	5113	31
24h	5157	5157	5150	5155	4	5121	5100	5080	5100	21
48h	5180	5180	5192	5184	7	5080	5100	5080	5087	12

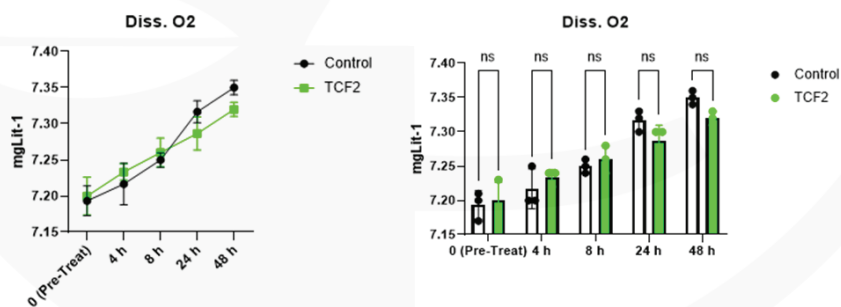
همان‌طور که در شکل ۳ مشاهده می‌شود، میزان یون کلر در نمونه بر اساس هدف میدان، همواره کاهشی و در مورد کنترل با نوسان همراه است. لازم به ذکر است در مورد میدان شعوری ۲ این امکان وجود دارد تا هدف مشخصی مانند کاهش هدایت‌پذیری الکتریکی نمونه در نظر گرفته شود. علاوه بر این اختلاف بین نمونه و کنترل در میزان یون کلر، از ساعت هشتم به بعد معنادار بود ($p\text{-value} < 0.05$). از سوی دیگر هدایت‌پذیری الکتریکی در کنترل و نمونه کاهشی بود، اما شیب تغییرات آن در نمونه حدود ۳۳٪ بیش‌تر است. این امر با هدف میدان شعوری اعمال‌شده مطابقت داشته و با کاهش بیش‌تر میزان یون کلر در نمونه در تطابق است.

شکل ۳- تغییرات غلظت کلر و میزان هدایت پذیری الکتریکی کنترل و نمونه‌های تحت تاثیر میدان شعوری ۲ (TCF2) آب ناخالص. ns: غیرمعمادار. p-value<0.0001:****. p-value<0.01:**

بین نمونه و کنترل مشاهده نمی‌شود. با این حال، تغییرات شیب نمودار اکسیژن محلول با گذر زمان در کنترل، حدود ۴۱٪ در مقایسه با نمونه بیش تر است.

همان گونه که در شکل ۴ مشاهده می‌شود، میزان اکسیژن محلول در کنترل و نمونه‌ی تیمار آب ناخالص بر خلاف آب خالص که در مطالعه‌ی قبلی همین شماره ارائه شده، روند یکسان و یکنواخت افزایشی با زمان را نشان می‌دهد و هیچ گونه اختلاف معناداری

شکل ۴- تغییرات میزان اکسیژن محلول در نمونه‌های نرمال سالیین تحت تاثیر میدان شعوری ۲ (TCF2) و کنترل در زمان‌های گوناگون این مطالعه. ns: غیرمعمادار

تشبیه می‌شود، بخشی نرم‌افزاری با ماهیت غیرفیزیکی نیز وجود دارد که بر اساس نظریه‌ی طاهری ذهن نامیده می‌شود [۸]. این مطالعه شواهدی از انتقال اطلاعات تحت تاثیر میدان شعوری ۲ فراهم می‌کند. شناخت بهتر سازوکار اثرگذاری میدان‌های شعوری مستلزم طراحی آزمایش‌های بیش تر است.

مطالعات متعددی به بررسی اثرات مداخلات فیزیکی مانند اثرگذاری میدان الکترومغناطیسی بر خواص فیزیکوشیمیایی آب از قبیل pH، هدایت الکتریکی و غیره پرداخته اند [۶، ۷]. در این مطالعه اثر میدانی با ماهیتی غیرفیزیکی بررسی شده است. اثرگذاری این میدان شعوری از طریق ذهن انسان آغاز می‌شود و هیچ گونه مداخله‌ی فیزیکی‌ای در روند آزمایش‌ها وجود ندارد. این فرضیه مطرح است که اطلاعات منتقل شده از میدان‌های شعوری ممکن است تغییراتی را در نمونه‌ها ایجاد کند. لازم به ذکر است در این رویکرد علاوه بر بخش فیزیکی ذرات و مواد که به سخت‌افزار

1. Tonog, P., & Lakhkar, A. D. (2022). Normal Saline. In *StatPearls*. StatPearls Publishing.
2. Liu, X., & Lu, M. (2023). Normal saline: Past, present, and future. *Science progress*, 106(2), 368504231168821. <https://doi.org/10.1177/00368504231168821>
3. Tonog P, Lakhkar AD. Normal Saline. [Updated 2022 Oct 16]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2023 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK545210>
4. Taheri MA. (2013). Human from another outlook. Interuniversal Press. 2nd Edition. ISBN-13: 978-1939507006, ISBN-10: 1939507006 2013.
5. Taheri, M. A., Payervand, F., Ahmadkhanlou, F., Torabi, S., & Semsarha, F. (2022). Investigation of the Influence of Taheri Consciousness Fields on the pH of Pure Water in the Vicinity of Air. *journal of Cosmointel*, 1(9), 6–33. <https://www.journalofcosmointel.com/index.php/journalofcosmointel/article/view/142>
6. Yamashita, M., Duffield, C., & Tiller, W. A. (2003). Direct current magnetic field and electromagnetic field effects on the pH and Oxidation– Reduction potential equilibration rates of water. 1. Purified water. *Langmuir*, 19(17), 6851-6856. <https://doi.org/10.1021/la034506h>
7. Mghaiouini, R., Elmlouky, A., El Moznine, R., Monkade, M., & El Bouari, A. (2020). The influence of the electromagnetic field on the electric properties of water. *Mediterranean Journal of Chemistry*, 10(5), 507-515.
8. Taheri, M. A., Payervand, F., Ahmadkhanlou, F., & Semsarha, F. (2022). The Theory of the Existence of the "Mental Body in Matter" Based on the Experimental Laboratory Results and Taheri Consciousness Fields. *The Scientific Journal of Cosmointel*, 1(4), 40–51. <https://doi.org/10.61450/joci.v1i4.32>